

Binnen de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben enkele fracties de behoefte enkele vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de brief van 1 september 2014, waarbij aan de Kamer is aangeboden het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling in verband met uitvoering van het nettopensioen en de waarborg voor fiscale hygiëne van het nettopensioen (Kamerstuk 33 863, nr. 30).

De voorzitter van de commissie,
Van der Burg

De adjunct-griffier van de commissie,
Weeber

Inhoudsopgave	
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
Vragen van de leden van de VVD-fractie	2
Vragen van de leden van de CDA-fractie	2
Vragen van de leden van de PVV-fractie	2
Vragen van de leden van de D66-fractie	3
Vragen van het lid van de 50PLUS/Baay-Timmerman-fractie	3
II Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris	4

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie merken op dat zij het van belang vinden dat het percentage van 1,875% ook daadwerkelijk opgebouwd kan worden en dat werkgevers het zogenaamde nettopensioen kunnen opbouwen bij de pensioenuitvoerder van hun keuze. Kan de Staatssecretaris nu garanderen dat deze volledige keuzevrijheid nu gewaarborgd is? En is er al iets meer bekend over de invulling van de voorwaarde dat er een gelijkwaardige regeling door de andere pensioenuitvoerder wordt geboden?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennis genomen van het ontwerpbesluit. Zij merken op dat het ontwerpbesluit wordt voorgehangen, terwijl de wijziging van de Pensioenwet, waaronder de delegatiebepaling hangt, nog moet worden behandeld in de Eerste Kamer. Graag vernemen deze leden dus de formele status van deze voorhangprocedure.

Genoemde leden memoreren dat zij de nettopensioenregeling een nodeloos complexe regeling vinden. Daarop komen zij op een later moment wel terug, bijvoorbeeld bij het wetsvoorstel over pensioencommunicatie.

De leden van de CDA-fractie danken de regering voor het expliciet mogelijk maken van het intern dragen van het arbeidsongeschiktheidsrisico en de risico's voor nabestaandenpensioenen. Zij verzoeken de Staatssecretaris nog wel in gaan op de staffels voor inkoop.

Graag ontvangen genoemde leden nog antwoord op de volgende specifieke vraag: kan de Staatssecretaris bevestigen dat de mogelijkheid van shoppen richting een verzekeraar op de pensioendatum niet aan de orde is als het pensioenkapitaal al op een eerder moment is omgezet in een pensioenaanspraak bij het pensioenfonds?

Graag ontvangen de leden van de CDA-fractie per ommegaande de voorgestelde wijziging in het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000. Zij willen namelijk het antwoord weten op de volgende vragen. Kan een willekeurige groep deelnemers die actuariael gunstigere kernmerken heeft, gezamenlijk een andere uitvoerder opzoeken en een betere offerte vragen om zo de kringsolidariteit te ondermijnen? En kan een werknemer ook te allen tijde wel het aanbod van de basispensioenregeling aanvaarden, maar tegelijkertijd het aanbod van de nettopensioenregeling weigeren?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden hebben van de PVV-fractie merken op positief te zijn over het feit dat er nu een nettolijfrente in de tweede pijler voorligt waaraan de pensioendeelnemer vrijwillig kan meedoen. Zij merken op hier ook bij het kabinet op te hebben aangedrongen. Zij hebben nog de volgende vragen.

Waarom heeft het zo lang geduurd voordat het kabinet een nettolijfrente in de tweede pijler kon voorleggen en wat stond het kabinet kennelijk al die tijd in de weg?

Hoeveel fondsen zullen, naar verwachting van het kabinet, deze nettoregeling gaan uitvoeren?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het voorliggende ontwerpbesluit. Zij hebben nog een beperkt aantal vragen.

De leden van de D66-fractie merken op dat de Kamer met de motie-Lodders/Van Weyenberg (33 863, nr. 24) het kabinet heeft verzocht het mogelijk te maken dat werkgevers elke pensioenuitvoerder die zij willen, kunnen kiezen om het vrijwillige nettopensioen uit te voeren. Deze leden constateren nu dat dit onderwerp is van nader overleg tussen het kabinet en de pensioensector en dat dit mogelijk zal worden gemaakt door een aanpassing van het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000. Wanneer zal het overleg naar verwachting zijn afgerond? Deze leden hechten er voorts aan kennis te kunnen nemen van het besluit alvorens het in werking treedt. Is de Staatssecretaris bereid het besluit aan de Kamer voor te leggen voordat het in werking treedt?

Vragen en opmerkingen van het lid van de 50PLUS/Baay-Timmerman-fractie

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman heeft met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Het besluit scheidt randvoorwaarden van fiscale hygiëne voor de nettopensioenregeling in de tweede pijler.

Genoemd lid constateert dat met de regeling zoals deze er thans uitziet, in principe de mogelijkheid is gecreëerd voor een wat betere pensioenopbouw met het inkomensdeel boven € 100.000. Er is nu sprake van een zekere compensatie voor het pensioengat dat is ontstaan door de meest recente aanpassing van het Witteveen kader en de daarvoor gestelde inkomensgrens (aftopping). Hij vindt het een goede zaak, dat er nu duidelijkheid is, dat er in alle opzichten sprake is van pensioen. Een pensioenresultaat dat grofweg overeenkomt met een pensioenopbouw van 1,875% middelloon lijkt binnen bereik. Goed is ook, zo merkt hij op, dat er niet per definitie een plicht is om over te gaan tot extern herverzekeren.

Bij het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman resteren ondanks de verbeteringen die het kabinet in de regeling heeft aangebracht – het gaat de goede kant op – nog wel enkele vragen. Hij hecht er met de Pensioenfederatie aan, dat het mogelijk wordt direct pensioen in te kunnen kopen, en niet alleen op de pensioendatum. De aanvullende inkoopmomenten – nu ook bij beëindiging van deelneming, bij overlijden en vanaf tien jaren voor de pensioendatum – vormen al een verbetering. Maar waarom wordt directe inkoop van pensioen niet gewoon mogelijk gemaakt? Waarom zou dit in strijd zijn met fiscale hygiëne? De Pensioenfederatie wijst er op, dat de Pensioenwet directe inkoop bij regulier pensioen (premieovereenkomsten) al jaren toestaat. Kan de Staatssecretaris hierop een toelichting geven?

Genoemd lid constateert dat deskundigen het er nog niet geheel over eens zijn, dat de 3%-staffel voldoende is om op hetzelfde pensioen uit te komen als bij een midden- of eindloonregeling (70% van het laatstverdiende loon). De Pensioenfederatie meent dat dit mogelijk is; adviesbureau Mercer echter schat dat de pensioenen met de aangepaste staffel (dus van oorspronkelijk 4% naar 3%) uitkomen op 55% tot 60% van het laatstverdiende loon. Dat is een flink verschil. Wat is de inschatting op dit punt van het kabinet, en kan deze inschatting onderbouwd worden?

Het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman vraagt voorts of ingeschat kan worden in hoeverre hoge inkomens gebruik zullen maken van de nieuwe regeling voor het netto-pensioen. Het gaat immers om een vrijwillige regeling (voor de deelnemer), het box-3 voordeel is beperkt, en het pensioen is, naar genoemd het lid begrijpt, onder de Pensioenwet niet afkoopbaar. Een nettolijfrente in de inkomstenbelastingsfeer is dat wél. Tot slot verwijst het lid van de fractie 50PLUS/Baay-Timmerman naar de mening van prof. Heemskerk, in diens artikel van 14 augustus 2014¹ dat aftopping van het Witteveen kader kan leiden tot leeftijdsdiscriminatie: «Het pensioenplan 2015 is de grootste bezuiniging van het kabinet. Het plan verlaagt met ingang van 1 januari 2015 de fiscaal maximaal jaarlijkse pensioenopbouw (bij middelloon van 2,15% naar 1,875%). Daarnaast stopt de pensioenopbouw boven € 100.000, de zogeheten aftopping. De werknemer krijgt daardoor veel minder pensioen en eist compensatie. Maar de compensatie voor de fiscaal noodzakelijke aftopping in leeftijdsafhankelijk nettopensioen of looncompensatie staat op gespannen voet met de wet die leeftijdsdiscriminatie bij de arbeidsvoorwaarden verbiedt (Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid, WGBL). De wijziging kan dus fiscaal noodzakelijk zijn, maar toch ongeldig want in strijd met de wet». Kan de Staatssecretaris een reactie geven op de visie van hoogleraar pensioenrecht Heemskerk?

II Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris

PM

¹ <http://pensioenpro.fd.nl/nieuws/article2327481.ece>